

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.IV.37.466/2007/5.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Paróczai Csaba ügyvéd által képviselt M-i Előkészítő Bizottság kérelmezőnek az Önkormányzati és Területfejlesztési Miniszter kérelmezett ellen területszervezési ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult nemperes eljárásban a Fővárosi Bíróság 2.Kpk.45.656/2007/7. számú végzése ellen a kérelmező részéről 10. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem elbírálása folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 2.Kpk.45.656/2007/7. számú végzését hatályában fenntartja.

E végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

M., K., M., S., P. és F. településrészek Gy. város közigazgatási területéhez tartoznak.

2003. április 7-én előkészítő bizottság alakult a fenti településrészeknek Gyöngyös várostól való önálló községgé alakítása érdekében. Ezek 2005. szeptember 25-én eredményes népszavazást tartottak, amelyen a választópolgárok többsége a település-egyesítés megszüntetésének kezdeményezésével egyetértett; Gyöngyös Város Képviselő-testülete a kezdeményezéssel való egyet nem értéséről döntött.

A kérelmezett 2007. május 30-i határozatával úgy döntött, hogy a kezdeményezést nem terjeszti elő a Magyar Köztársaság Elnökéhez. Határozatának indokolásában megállapította, hogy Gyöngyös város közigazgatási területe nem az önállósulni kívánó településrészek egyesítésével jött létre; illetve a kérelmező nem tudta hitelt érdemlően dokumentálni az önállóvá válni kívánó község közigazgatási területét.

A kérelmező jogorvoslati kérelmében a kérelmezett határozatának hatályon kívül helyezését kérte.

A Fővárosi Bíróság jogerős végzésében a kérelmező jogorvoslati kérelmét elutasította.

Döntését a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény /a továbbiakban: Ötv./ 52. és 53. §-ára, továbbá a területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény /a továbbiakban: Ttv./ 1. § b/ pontjára, 6. és 11. §-ára alapozta.

A Fővárosi Bíróság a kérelmezett határozatának jogszerűségét abból a szempontból vizsgálta, hogy megállapítható-e a területszervezéssel érintett lakott településrész - mint egész - a történelem során önálló településként, községként való létezése; és az, hogy mint ilyen önálló települést valamikor Gy. városához egyesítették.

A Fővárosi Bíróság úgy foglalt állást, hogy e körülmények kétséget kizáróan nem állapíthatók meg. Hangsúlyozta, hogy B., B. puszta múltbeli közjogi értelemben vett jogállása tudományosan sem tisztázódott egyértelműen; a rendelkezésre álló iratok, térképek alapján kétséget kizáró módon nem állapítható meg a két vizsgálandó feltétel fennállta.

A Fővárosi Bíróság kifejtette, hogy település-egyesítés ténye az 1898-as időszakot megelőzően is igazolható; nincs törvényi akadálya annak, hogy akár évszázadokkal korábban egyesített települések is visszanyerjék önálló közjogi jogállásukat - település-egyesítés megszüntetése jogcímén -, ennek azonban feltétele, hogy a korábbi önálló közjogi jogállás ténye, az egyesítés megtörténtének lényegi adatai kétséget kizáróan megállapíthatóak legyenek.

A Fővárosi Bíróság nem látta jogszabálysértőnek azt a kérelmezetti mérlegelést, amely a rendelkezésre álló dokumentumok alapján a törvényi feltételek bizonyítatlanságát állapította meg.

A kérelmező a jogerős végzés ellen felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben annak hatályon kívül helyezését, és olyan tartalmú döntés meghozatalát kérte, amely a kérelmezettet az M-i Előkészítő Bizottság kezdeményezése, Köztársasági Elnökhöz való benyújtására kötelezi.

Álláspontja szerint a jogerős végzés tényállása iratellenes, okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmaz, ezért jogszabálysértése megállapítható. Amennyiben ugyanis történelmi település-egyesítés megszüntetése sem zárható ki, úgy nem követelhető meg a közjogi értelemben vett önálló létezés, és a közjogilag önálló jogállás megszüntetésének igazolása sem.

Hangsúlyozta, hogy a jelenlegi M. elnevezésű településrész B. néven a múltban önálló településként létezett, és B. puszta néven az elnevezését adó vár, és az alatta levő falu pusztulását követően is folyamatosan lakott helyként létezett, egészen Gy. városa által történő bekebelezéséig. A település történelmi létezését levéltári dokumentumok igazolják.

A B. puszta településrészhez tartozó földterület a nyilvántartásokban a történelem folyamán különváltan szerepelt, amit az 1857-ben hitelesített térkép igazol.

Az M-hez csatlakozni kívánó további lakott helyek, K., M., S., P., F. településrészek - mint belterületi lakott helyek - B. puszta történelmi határain belül helyezkednek el; e körülményeket a kérelmező hitelt érdemlően bizonyította.

A kérelmező kifejtette továbbá, hogy az új község alakítása (Ötv. 52. § /1/ bekezdése), továbbá a községegyesítés megszüntetése (Ötv. 53. §-a) között nincs lényeges különbség; az esetleges téves jogcím megjelölése ezért nem indokolja a teljes eljárás újbóli megismétlését. M. minden olyan törvényi feltétellel rendelkezik, amely az önálló községgé nyilvánítását megalapozza; a környező településekkel való társulás útján is képes a települési önkormányzatokra háruló feladatoknak eleget tenni.

A kérelmezett ellenkérelmében a jogerős végzés hatályában való fenntartását kérte.

Álláspontja szerint a jogerős végzés nem iratellenes és nem okszerűtlen. A bizonyítékok egybevetéséből, azok összességükben való értékeléséből megállapítható, hogy a kezdeményező településrészek korábbi, külön-külön önálló községi közjogi léte nem volt igazolható, a településrészek együttesen önálló közigazgatási, község-közjogi egységként nem működtek, nem léteztek; az egyes településrészek tekintetében községegyesítésre nem került sor, ezért az Ötv. 53. §-a szerinti községegyesítés megszüntetésének sem lehet helye.

Hangsúlyozta, hogy a település választópolgári közösségének nincs Alkotmányból származó alanyi joga arra, hogy a községi jogállást elnyerje.

Az érintett település választópolgárai közösségének csak a törvényi feltételek fennállása esetén van joga arra, hogy az általa kezdeményezett községi jogállást elnyerje.

A községegyesítés megszüntetése a községalakításnak az a formája, amelynek során a községegyesítéssel létrejött községből, városból egy korábban önálló községi jogállással rendelkező településrész válik ki. Állította, hogy a kérelemmel érintett hat település a törvényi feltételeknek nem felel meg, az előkészítő bizottság a hat településrész együtteséből álló község történelmi létezését nem tudta igazolni, mint ahogy a Gy. városhoz történő községegyesítés tényét sem.

Hangsúlyozta, hogy az Ötv. 52. §-a szerinti új község-alakítás, és az Ötv. 53. §-a szerinti községegyesítés megszüntetése között jelentős eltérés mutatkozik, pl. a települések területének megosztása vonatkozásában is.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság szerint a Fővárosi Bíróság helyesen értelmezte az Ötv. 53. §-át oly módon, hogy a községegyesítés megszüntetése a község-alakításnak az a formája, amelynek során a községegyesítéssel létrejött községből, városból egy korábban önálló községi jogállással rendelkező településrész válik ki (1124/E/2004. számú AB határozat).

Mind a jogerős végzés indokolása, mind az alperes felülvizsgálati ellenkérelme helyesen mutatott rá arra, hogy az Ötv. 52. §-a szerinti új község alakítása és az Ötv. 53. §- szerinti községegyesítés megszüntetése két, egymástól független jogcím, amelynek szabályai egymástól lényegesen eltérnek.

A kérelmező községegyesítés megszüntetését kezdeményezte, nem pedig az Ötv. 52. §-a szerinti új község alakítását.

A községegyesítés megszüntetésének pedig feltétele, hogy a kiváló településrész korábban önálló községi jogállással rendelkezzen, és - mint ilyen önálló települést - korábban Gy. városához egyesítsék.

A Fővárosi Bíróság a Pp. 206. § /1/ bekezdése szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok egybevetésével, és azok maguk összességében való értékelésével helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy sem a korábbi önálló községi lét, sem az önálló településként való Gy. városához történő egyesítés nem bizonyított.

A Legfelsőbb Bíróság kiemeli, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok nem igazolják azt a tényt, miszerint M. és a kiválni szándékozó többi településrész együtt, önálló községként létezett és közös területtel rendelkezett, illetve, hogy mint önálló települést egyesítették Gy. városához.

A Fővárosi Bíróság nem lépte túl a Pp. 206. § /1/ bekezdésében meghatározott mérlegelési lehetőségeit akkor, amikor megállapította, hogy M. térségében az Árpád-korban létezett B. falu és B. vár területét - mely utóbbi a XIII. század végén épült -, a vár és a település középkori pusztulását követően, Gy. város földesúri birtokként használta, majd 1726-ban a kincstártól megvásárolta, vagy örökváltsági szerződéssel 1852-ben megszerezte. M. neve 1892. évben jelent meg először, míg a többi önállósulni szándékozó településrészről - mint önálló településrészről - a rendelkezésre álló dokumentumok nem tesznek említést.

A fenti tényállás alapján az Ötv. 53. §-ában meghatározott törvényi feltételek nem teljesülnek.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős végzést a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Budapest, 2008. március 12.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Darák Péter sk. előadó
bíró, Dr. Fekete Ildikó sk. bíró**

A kiadmány hitelével:

tisztviselő